

دوشنبه ۲۰ دی ۱۳۹۸ — شماره ۶۹۷

گزارش

دروغ تازه ترامپ؛

بی‌نیازی به نفت خاور میانه

سرماد اقتصاد کارشناسان حوزه انرژی و اندیشکده‌های غربی اعتقاد دارند ادعای بی‌نیازی ایالات متحده از واردات نفت خاورمیانه دروغ دیگر «دونالد ترامپ» است زیرا ماهیت تجاری، سیاسی و راهبردی این عنصر حیاتی به واشنگتن اجازه نمی‌دهد که به تحولات و نفت خاورمیانه بی‌تفاوت باشد.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا در ادامه دروغ‌هایی که هر از چندگاهی از کاخ سفید شنیده می‌شود، چند روز قبل بار دیگر این ادعا را تکرار کرد که صنایع این کشور به اندازه‌ای پیشرفت کرده‌اند که آمریکا را به ویژه در حوزه نفت و گاز از واردات نفت بی‌نیاز کرده‌است. وی بر این اساس تأکید کرد که واشنگتن دیگر احتیاجی به نفت خاورمیانه ندارد. دولت‌های ایالات متحده از دیرباز رویکرد خاصی را در مورد خاورمیانه دنبال کرده‌اند. سرعت رشد اقتصاد جهان در کنار نیاز روز افزون به انرژی از جمله مهمترین محرک‌ها برای واشنگتن در اتخاذ سیاست‌های اقلاعی، کنترلی یا حتی اجبار دولت‌های منطقه بوده است. آمریکا در دهه‌های گذشته به علت حجم بالای مصرف انرژی و نیاز به نفت ارزان، باکیفیت و پایتاب به نوعی خود را شریک تصمیم‌سازی‌های کشورهای نفت خیز منطقه کرده بود.

روزگاری نه چندان دور آمریکا روزانه میلیون‌ها بشکه نفت از خاورمیانه وارد می‌کرد تا چرخ‌های صنعت بزرگترین اقتصاد دنیا را که موتور اصلی رونق جهان بود، به حرکت در آورد. در دهه ۱۹۷۰ میلادی میزان واردات نفت خام آمریکا در کل بین ۵ تا ۸ میلیون بشکه بود که حجم قابل توجهی از آن از کشورهای عرب حوزه خلیج فارس تأمین می‌شد. این واردات در میانه‌های دهه نخست قرن ۲۱ به بیشتر از ۱۰ میلیون بشکه در روز رسید که حدود ۳۰ درصد از آن از خلیج فارس خریداری می‌شد. اکنون کاخ سفید مدعی است، آمریکا که در سال ۲۰۰۱ روزانه حدود ۳ میلیون بشکه نفت از کشورهای حوزه خلیج فارس وارد می‌کرد، دیگر نیازی به واردات انرژی از منطقه ندارد.

گویا در دولت ترامپ شرایط تا حد قابل توجهی تغییر کرده است. وی بارها و از جمله هفته گذشته در سخنرانی خود ادعا کرد که واشنگتن دیگر نیازی به نفت خاورمیانه ندارد. کاخ سفید اعلام کرده اکنون آمریکا به بزرگترین تولیدکننده نفت خام و گاز طبیعی جهان تبدیل شده است. کسب این رتبه مهم به طور قطع به تولید نفت از منابع غیر متعارف روسیو یا «شیل اویل» مربوط می‌شود که البته در مورد آینده رو به رشد آن کارشناسان تردیدهای فراوانی دارند.

در یک دهه اخیر در تولید نفت آمریکا رشد خیره کننده‌ای رخ داده و تقریباً تولید این ماده حیاتی و استراتژیک بیش از دو برابر افزایش داشته و روزانه به بیشتر از ۱۲ میلیون بشکه نفت رسیده است. این در حالی است که پیش از پیدایش نفت غیر متعارف، این کشور روند نزولی تولید نفت خام را طی می‌کرد. با این حال اکنون مقام‌های آمریکایی مدعی هستند که در تأمین انرژی خود نه تنها استقلال کامل را کسب کرده‌اند بلکه قادر شده‌اند مقداریر قابل توجهی را صادر کنند. این ادعا در حالی از سوی رئیس جمهوری آمریکا مطرح شده است که باوجود روند رو به رشد تولید نفت در آمریکا، در سال ۲۰۱۸ روزانه ۱.۵ میلیون بشکه در روز نفت خلیج فارس به این کشور فرستاده می‌شد. این رقم در سال ۲۰۱۹ به اندکی کمتر یک میلیون بشکه در روز رسید. از نگاه برخی تحلیلگران این ترامپ نمی‌تواند کاملاً صحیح باشد؛ شاید از نظر تولید نفت آمریکا خودکفا شده باشد اما از نظر کیفیت، نفت تولید شده در این کشور به میزان زیادی به واردات وابسته است زیرا پالایشگاه‌های زیادی در آمریکا ساخته شده‌اند که قادر به استفاده و پالایش نفت تولیدی ایالات متحده نیستند.

آمریکا از دو منظر دیگر هم به نفت خاورمیانه نیازمند است. از یک طرف کاخ سفید مجبور است با استفاده از ابزارهای گوناگون سیاسی و اقتصادی خود در خلیج فارس، قیمت جهانی نفت خام را در کنترل داشته باشد. از طرف یکی از مهمترین اهرم‌هایی که به واشنگتن در مهار چین به عنوان مهمترین رقیب اقتصادی و سیاسی آمریکا کمک می‌کند نفت و انرژی خاورمیانه است. به همین علت است که ادعا در مورد بی‌نیازی کامل ایالات متحده به نفت خاورمیانه دروغی بیش نیست زیرا از نظر راهبردی نگاه کاخ سفید در تحولات جهانی به این منطقه دوخته شده است.
اِی‌اِرن

کشور در شوک مصرف بالای گاز

برای نخستین بار در تاریخ ایران، مصرف گاز در بخش خانگی به ۵۹۹ میلیون مترمکعب در روز رسیده است و وزارت نفت با حداکثر ظرفیت در حال تأمین گاز بخش خانگی است. به گزارش اقتصادسراسر آمد، سال گذشته در زمان مشابه، مصرف گاز بخش خانگی در مرز ۵۲۰ میلیون مترمکعب در روز بود اما امسال با رشد عجیب بیش از ۱۳ درصدی، مصرف گاز بخش خانگی به مرز ۶۰۰ میلیون مترمکعب رسیده است. کوردی سابقه مصرف روزانه ۵۹۹ میلیون مترمکعب گاز در بخش خانگی رقم خورد و اکنون وزارت نفت با حداکثر ظرفیت، در حال تأمین گاز بخش خانگی است. رشد عجیب مصرف گاز در بخش خانگی، موجب محدود شدن گازرسانی به نیروگاه‌ها و صنایع عمده شده و دولت به‌منظور عدم قطع گاز در بخش خانگی، اولویت اول خود را در زمینه سوخت‌رسانی، به تأمین گاز بخش خانگی معطوف کرده است.

کند و کاو «اقتصادسراسر آمد» از جایگاه گاز در سبد مصرف انرژی در ۲۵ سال آینده

گاز بهتر از نفت

سرماد اقتصاد نفتی باشد. دکتر نرسی قربان کارشناس ارشد انرژی از جمله این کارشناسان است. او می‌گوید: «گاز مهم‌ترین عاملی است که می‌تواند در آینده جایگزین مناسبی برای درآمدهای نفتی باشد. اگر به آن توجه کنیم، تولید ما می‌تواند به اندازه آمریکا یا روسیه باشد.»

تبعات قیمت نفت برای اقتصادهای نفتی‌از جمله اقتصاد ایران است که به نفت وابسته است. کارشناسان پیشنهاد می‌کنند که باید سرمایه‌گذاری بر سایر سوخت‌ها از جمله گاز پیش‌تری شود.

امیرحسین زمانی نیا معاون اموربین الملل وزیر نفت هم به باشگاه خبرنگاران، می‌گوید:

پیش‌بینی بازار نفت و گاز تا ۲۰ تا ۲۵ سال آینده به صورتی است که مصرف گاز ۱۷۶ تریلیون فوت مکعب خواهد بود که این رقم نسبت به رقم ۹۰ تریلیون فوت مکعب مصرف گاز در سال ۲۰۰۱ حدود دو برابر است و بر همین اساس سهم گاز در سبد انرژی مصرفی جهان از ۲۳ درصد در سال ۲۰۰۱ به ۲۸ درصد در سال ۲۰۲۵ خواهد رسید.

به گزارش اقتصادسراسر آمد، شواهد می‌دهد مصرف گاز طبیعی در سال ۲۰۲۵ معادل ۱۷۶ تریلیون فوت مکعب خواهد بود که این رقم نسبت به رقم ۹۰ تریلیون فوت مکعب مصرف گاز در سال ۲۰۰۱ حدود دو برابر است و بر همین اساس سهم گاز در سبد انرژی مصرفی جهان از ۲۳ درصد در سال ۲۰۰۱ به ۲۸ درصد در سال ۲۰۲۵ خواهد کرد.

یک کارشناس ارشد انرژی معتقد است گاز مهمترین عاملی است که می‌تواند در آینده جایگزین مناسبی برای درآمدهای

کیفی سازی منابع آبی نیازمند ردیف اعتباری در بودجه

سرماد اقتصاد مدیرکل دفتر نظام‌های بهره‌برداری و حفاظت آب و آبفای وزارت نیرو گفت: تاکنون اعتبار ویژه‌ای برای کیفی‌سازی منابع آبی به دستگاه‌های مرتبط در نظر گرفته نشده اما پیشنهاد اختصاص ردیف بودجه برای این منظور به مجلس شورای اسلامی داده شده‌است. به گزارش اقتصادسراسر آمد، شاهپور رجایی اظهار داشت: پیشنهادهایی ارائه شده تا در برنامه ششم و هفتم توسعه ردیف بودجه ویژه‌ای به بحث حفاظت از منابع و کیفیت آب اختصاص یابد.

وی اضافه کرد: در حال حاضر به هر کدام از شرکت‌های تابعه وزارت نیرو تکلیف شده که بخشی از منابع خود را به مباحث کیفی منابع آبی اختصاص دهند ضمن اینکه شرکت‌های آب و فاضلاب به ویژه در پایش کیفی و رفع آلاینده‌ها از منابع داخلی خود استفاده می‌کنند.مدیرکل دفتر نظام‌های بهره‌برداری و حفاظت آب و آبفای وزارت نیرو بر لزوم توجه به مسایل کیفی آب در کنار بحث کمی آن تأکید کرد و یادآور شد: هم‌زمان با اجرای طرح‌های مختلف از جمله آبرسانی، مسایل کیفی و ساماندهی آلاینده‌های احتمالی نیز باید مد نظر باشد.

رجایی با بیان اینکه بیش از حدود ۹۸ درصد جمعیت شهری و ۷۰ درصد جمعیت روستایی کشور از آب شرب سالم و بهداشتی بهره‌مند هستند، افزود: بخشی از مسایل کیفی، آلاینده‌های طبیعی و زمین‌زاد مانند آرسنیک است که منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی را تهدید می‌کند.وی تأکید کرد: توسعه‌های نامتوازن شکل گرفته شهری و پسامد‌های بخش کشاورزی و صنعتی که به صورت غیراصولی وارد منابع آبی می‌شود، باعث تغییر در کیفیت این منابع و گلايه مصرف کنندگان شده است.

مدیرکل دفتر نظام‌های بهره‌برداری و حفاظت آب و آبفای وزارت نیرو خواستار توجه به بهره‌وری آب به جای راندمان در بخش کشاورزی شد و اضافه کرد: توجه به بهره‌وری می‌تواند کمک بسیار زیادی به بحث رونق تولید و اشتغال در کشور کند.

از حوضه‌های آبریز اصلی این استان می‌توان به خلیج فارس و دریای عمان، دریای خزر و دریاچه ارومیه و حوضه‌های آبریز فرعی نیز به سفیدرود شامل رودخانه‌های تلوار و قزل اوزن، مرزی غرب شامل رودخانه‌های سیروان و زاب کوچک، کرخه شامل رودخانه رازآور و دریاچه ارومیه شامل رودخانه‌های زرنه و سیمنیه رود اشاره کرد.

در قشمر را حمایت کنیم و آن‌ها را به سرانجام برسانیم تا بتوانیم از این ذخایر خدادادی استفاده کنیم، خوشبختانه همه توانمندی‌های تخصصی و مالی داخلی برای توسعه ظرفیت‌های نفت، گاز و پتروشیمی بسیج شده‌اند؛ میادین غرب کارون با حداکثر توان در حال توسعه و تولید است.

زمانی نیا اضافه کرد: طبق برآوردهای انجام شده کلیه میادین مشترک نفتی تا سال آینده تعیین تکلیف می‌شوندبه طوری که در صنعت پتروشیمی از الان تا آخر سال آینده، هرم‌اه یک پروژه جدید افتتاح می‌شود.

او در ادامه با اشاره به تحریم‌های نفتی گفت: قطعاً با این تحریم‌ها درآمدهای ما محدودتر شده، ولی در حال حاضر تمام ظرفیت‌ها و منابع مالی داخلی که امکان پذیر است بسیج شده که تمام توسعه‌های نظیر نفت، گاز و پتروشیمی تمام نم‌اند. از سایر کشورهای منطقه وزیر نفت گفت: یکی دیگر از برنامه‌های ما این است که در پتروشیمی از امروز تا آخر سال ۹۹ هر‌ماه

بزرگ‌ترین و مهمترین منابع تجدیدپذیر منابع انسانی است

و دو کالای مهم و راهبردی آب و انرژی را عرضه می‌کند. هر نوع تصحیحی در روش ارائه این محصولات، بلافاصله اثر مستقیم خود را روی سایر عرصه‌ها هم می‌گذارد. اردکانیان گفت: مسأله مهم وجود از تمام ظرفیت‌های منابع انسانی شایسته‌تر قالب شرکت‌های دانش‌بنیان استقبال می‌کنیم و خوشبختانه این شرکت‌ها رو به توسعه هستند و مهمترین کار ما در این مقطع این است که بازار را در اختیار آن‌ها بگذاریم. قطعاً همکاران من در بخش آب و برق این کار را خواهند کرد و در صدد عملیاتی کردن تفاهم‌نامه‌ای هستیم که امروز امضا شد.

وی با اشاره به ضرورت این همکاری در بخش‌های مختلف اظهار کرد: از ماموریت‌های اصلی یکی از شرکت‌های باسابقه وزارت نیرو که در سال ۵۳ تأسیس شده، میدان دادن به شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپی است.

او افزود: در بخش آب در زمینه ساخت دستگاه‌های اندازه‌گیری، کنترل کیفیت آب، کاهش تبخیر از سطح آب‌ها، دریاچه‌ها و مخازن سدها و در بخش فاضلاب در زمینه استفاده مجدد از پساب‌های تصفیه شده و در بخش برق کارهای خوبی شروع شده و ادامه خواهد داشت. وزیر نیرو همچنین در آیین امضای تفاهم‌نامه با اشاره به اهمیت توجه به منابع انسانی، فناوری، مواد اولیه و بازار مصرف خاطرنشان کرد: در کره زمین با بیش از ۷ میلیارد نفر همه هیاهوها و رقابت‌ها بر سر بیش‌تر داشتن یکی و یا همه اینهاست که درگیری‌ها هم به نوعی به همین موضوع مرتبط می‌شود.

وی با اشاره به رو به رشد بودن جمعیت جهان گفت: منطقه و کشور ما هم از این قاعده مستثنی نیست و عمده فشارها بر اثر استفاده از منابع، عرضه بیشتر محصول و تصاحب بازار مصرف است و این باعث می‌شود در تمام مناطق نتوانند از منابع خودشان استفاده کرده و روی پای خود بایستند و همواره دست‌نیاز دراز باشد.

اردکانیان اضافه کرد: بزرگ‌ترین و مهمترین منابع تجدید پذیر ما منابع انسانی است و با مجموعه همه ثروت‌های خدادادی دیگر قابل قیاس نیست. این منابع، مهمترین، غنی‌ترین و گرانبهاترین ثروت ماست. بخشی از هدف‌گذاری‌ها هم برای دست اندازی به این منابع است.

وزیر نیرو تأکید کرد: باید سعی کرد کشور را به اتکای این منبع مهم آباد کرده و در سایه آبادی، استقلال کشور تضمین شود که این کار راحتی نیست.

وی با بیان این که یکی از چالش‌های ما سازمان حکمرانی ماست، گفت: تلاش‌هایی که شده در راستای غلبه بر این چالش است.

انرژی

ایرانول در بین صد شرکت برتر کشور باز هم خوش درخشید

شرکت نفت ایرانول در بیست و دومین همایش رتبه‌بندی شرکت‌های برتر ایران که توسط سازمان مدیریت صنعتی در مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار شد، در میان صد شرکت برتر ایران با ۴ رتبه ارتقاخوش درخشید.به گزارش اقتصادسراسر آمد، این شرکت موفق شد از رتبه ۸۷ در سال گذشته به رتبه ۸۳ در سال ۹۸ ارتقا یابد و در سال گذشته نیز از رتبه ۹۷ به ۸۷ ارتقا یافته‌بود.این رتبه‌بندی هر ساله بر اساس میزان فروش و عملکرد مالی شرکت‌ها و موسسات تجاری و بااستناد به صورت‌های مالی تأیید شده و ارزش افزوده ، میزان دارایی و اشتغالزایی، سودآوری و ارزش بازار انجام می‌گیرد.امسال نیز ضمن اعلام مهمترین نتایج رتبه‌بندی بنگاه‌های اقتصادی و ارائه گزارشی از وضعیت رشته‌های مختلف کسب و کار در کشور از شرکت‌های پیشرو و شرکت‌های دارای رتبه‌های ویژه تقدیر به عمل آمد.

.....**سوآپ نفت از پرداخت مالیات و عوارض معاف شد** خدمات معاوضه (سوآپ) نفت خام، فرآورده‌های نفتی (بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید، گازمایع و سوخت هوایی)، گازطبیعی و برق از پرداخت مالیات و عوارض معاف هستند و مالیات خرید نهاده‌های آن‌ها مسترد می‌شود.به گزارش اقتصادسراسر آمد، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی دیروز موادی از لایحه مالیات بر ارزش افزوده را تصویب کردند.بر اساس ماده ۱۰ این لایحه، صادرات کالاها به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری -صنعتی از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی صادره توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالا) و صادرات خدمات با ارائه قرارداد مربوط و گواهی انجام کار که به تأیید نزدیکترین نمایندگی رسمی جمهوری اسلامی ایران در کشور مقصد رسیده باشد یا گواهی ارزآوری با تأیید بانک مرکزی یا سایر اسناد و مدارک مثبته؛ همچنین خدمات معاوضه (سوآپ) نفت خام، فرآورده‌های نفتی (بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید، گازمایع و سوخت هوایی)، گازطبیعی و برق از پرداخت مالیات و عوارض معاف هستند و مالیات خرید نهاده‌های آن‌ها مسترد می‌شود.

.....**ارتقای بارش‌های کشور به ۱۲۸.۵ میلی متر رسید** ارتقای بارش‌های کشور از ابتدای سال‌ای ۹۹-۹۸ تا امروز به ۱۲۸.۵ میلی متر رسید. به گزارش اقتصادسراسر آمد، حسین خلیل شایان، کارشناس آب‌های سطحی دفتر مطالعات پایه شرکت مدیریت منابع آب با اشاره به اینکه سال آبی جاری، ششمین سال پربارش نسبت به دوره ۵۱ساله محسوب می‌شود افزود: ارتقای بارش‌ها از ابتدای سال آبی ۹۹-۹۸ تا ۲۸ دی ماه به ۱۲۸.۵ میلی متر رسیده است که این رقم در مدت مشابه سال گذشته ۱۱۷ میلی متر و در بلندمدت ۹۰.۸ میلی متر بوده است.وی با بیان اینکه همه شش حوضه آبریز اصلی کشور تا ۲۸ دی ماه بیشتر از متوسط بلند مدت بوده است گفت: از مجموعه ۱۰۴ ایستگاه مبنای باران سنجی تحت عملکرد وزارت نیرو، بیشترین میزان بارش ثبت شده از ابتدای سال آبی تا ۲۸ دی ماه مربوط به ایستگاه رامسر صفارود استان مازندران و معادل ۶۹۹.۷ میلی متر و کمترین آن مربوط به ایستگاه طیس و معادل ۲۴.۵ میلی متر بوده است.خلیل شایان ادامه داد: استان هرمزگان بیشترین افزایش میزان بارندگی نسبت به متوسط دراز مدت و معادل ۳۲۵ درصد داشته است.

.....**افزایش ۸۵ میلیون مترمکعبی ذخایر سدهای تهران** مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای تهران گفت: هم اکنون ذخیره مخازن سدهای تهران معادل ۶۳۴ میلیون مترمکعب است که نسبت به سال گذشته ۸۵ میلیون مترمکعب افزایش یافته است. به گزارش اقتصادسراسر آمد به نقل از صدا وسیما، سید حسن رضوی، گفت: هم اکنون ذخیره مخازن سدهای تهران معادل ۶۳۴ میلیون مترمکعب است که نسبت به سال گذشته ۸۵ میلیون مترمکعب بیشتراستوی با اشاره به اینکه حجم مخازن سدهای تهران در حال حاضر ۱۸ میلیون مترمکعب کمتر از سال‌های نرمال، برای مدیریت نگه داشته شده است، افزود: سدهای تهران در حال حاضر بصورت دومنظوره مدیریت شده است یعنی هم برای کنترل تسایلاب آماده هستند و هم امکان تأمین آب شرب و صنعت را در صورت کاهش بارندگی‌ها می‌توانند تأمین کنند.این مقام مسؤول با بیان اینکه بارش‌های تهران بصورت سیونسی انجام شده و در دشت‌ها نسبت به ارتفاعات بارش بیش‌تری اتفاق افتاده است گفت: با وجود کاهش بارندگی‌ها بصورت برف در ارتفاعات تهران، برای تأمین آب در تابستان سال ۹۹ مشکلی وجود ندارد البته به همراهی و صرفه جویی مردم مثل همیشه نیاز است.

.....**تمدید ۳ ماهه معافیت "شورون"****از تحریم‌های آمریکا** وزارت خزانه داری آمریکا مجوز فعالیت شرکت شورون در ونزوئلا را به مدت سه ماه دیگر تا ۲۲ آوریل تمدید کرد.به گزارش اقتصادسراسر آمد، آمریکا سال میلادی گذشته با هدف سرنگونی دولت نیکلاس ماسادورو، رییس جمهور ونزوئلا، شرکت نفتی دولتی PDVSA ونزوئلا را هدف تحریم قرار داد و واردات نفت ونزوئلا و مبادله با این کشور با استفاده از دلار را ممنوع کرد. این محدودیت‌ها صادرات نفت ونزوئلا در در سال ۲۰۱۹ به میزان ۳۲ درصد کاهش داد اما ماسادورو همچنان در قدرت مانده است. شرکت شورون به همراه شرکت‌های خدمات انرژی بیکر هیوز، هالیبرتون، شلومبرگر و ودرفورد اینترنشنال برای ماندن در ونزوئلا مرئبا اجازه دریافت کرده‌اند. این چهار شرکت خدماتی تا حد زیادی فعالیتشان در ونزوئلا را متوقف کرده‌اند.تمدید معافیت با حمایت برخی از مقامات دولت ترامپ شامل مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا صورت گرفته که ادامه فعالیت شورون در ونزوئلا که صاحب بزرگترین ذخایر قطعی نفت جهان است را مهم می‌دانند.